

OSTRAVAN.CZ

1. Je lépe mít lidi rád, zpívá se v Bílém pánovi. Druhá premiéra potvrdila, že jde o nový hit operní sezony

31.10.2021 ostravan.cz - Milan Bátor

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** divadla (2); moravskoslezského (2); Národního (2); divadle; moravskoslezském; Národním; NDM

Druhá premiéra komické opery Bílý pán aneb Těžko se dnes duchům straší se odehrála v sobotu 30. října v **Národním divadle moravskoslezském**. Operní groteska v režii Ondřeje Havelky je mimořádně svěží a půvabná podívaná, která navíc slibuje atraktivní pěvecké i herecké výkony. V sobotu se v hlavních rolích představilo druhé premiérové obsazení v čele se Soňou Godarskou, Janou Hrochovou, Alžbětou Vomáčkovou, Josefem Moravcem, Davidem Nyklem, Vitem Noskem, Martinem Štolbou a dalšími. Provedení řídil dirigent David Švec, který připravil i hudební nastudování. Dále účinkoval sbor a orchestr opery **NDM** a hosté. Opera je uvedena v českém originále s českými a anglickými titulky.

Lidská paměť je velký fenomén. Málokdy si uvědomíme, že je to jedna z nejcennějších vlastností, jež člověk má. Nechme chvíli vzpomínat Jaroslava Křičku, který patří k nejvýznamnějším českým skladatelům první poloviny 20. století: "Vyrostl jsem ve venkovské škole moravské a v kostele naproti. Milovali jsme kostel, protože jsme si tam pěkně hráli. Nejhezčí to tam bylo odpoledne, kdy tam nebyl nikdo kromě nás dětí. Vůně zákristie, tajemné prostory za oltářem, schůdky na kazatelnu... první moje píseň, skládaná na vlastní slova asi ve 2. třídě, zněla: Moravo, Moravo, já tebe miluji!"

Křičkovou doménou se stal idylicky nahlížený svět českého venkova a rodiny, to však neznamená, že by jeho hudba byla zahlcena přežitým romantismem. Naopak v ní lze spatřit jeden z prvních českých projevů evropského neoklasicismu a široké spektrum hudebních vlivů počínaje swingem a progresivními trendy konče. Nejzásadnější přínos Jaroslava Křičky je v jeho velkém smyslu pro humor, který dokázal ojediněle přetavit do své hudby. Ať už to jsou písňové cykly pro děti nebo dětské opery Ogaři a Tlustý pradědeček, všechno u Křičky doslova zvoní moudrým smíchem a uvolněnou nadsázkou.

Bílý pán aneb Těžko se dnes duchům straší je patrně neúspěšnějším operním dílem Jaroslava Křičky, sluší se ovšem připomenout, že sympatické reakce vzbudila už jeho opera Hipolyta (1917), jejíž renesanční námět skladatel zpracoval s "vítanou lehkostí." Nebylo by na škodu, kdyby chvályhodná iniciativa **Národního divadla moravskoslezského** spustila další sondy do pozoruhodného operního odkazu tohoto výtečného autora.

Nová ostravská inscenace má několik zásadních pilířů, které zaručují neobyčejně kvalitní představení. Především je to znamenitá režie Ondřeje Havelky, který je v prvorepublikové hudbě jako ryba ve vodě. Jeho neocenitelné zkušenosti, inteligentní nápady a smysl pro vkus jsou otištěny téměř v každém okamžiku Křičkovy opery. Havelka konsekventně využil i efektivní filmové záběry jako např. cestování krajinou, skvělá je herecká kreace ping pongu s rozfázovanými pohyby protagonistů atd.

Havelkově vynalézavé a v nejmenších detailech filigránské režii lahodí překrásná a dynamická scéna Martina Černého. Ani on nemusel jít pro dobré nápady daleko. Jeho vize spočívá v kombinaci různých výtvarných prvků: v prvním obraze si lze všimnout kubistické scény v realitní kanceláři. Prostředí satalického zámku Černý vyjádřil prostřednictvím tmavších valérů, které s převahou dřevěných dekorací vhodně znázorňují starobylé sídlo.

Dalším šťastným aspektem ostravské inscenace jsou kostýmy, které Jana Zbořilová koncipovala s ohledem na jejich funkčnost, symboliku i vkusnou vizuální stránku, jež vychází opět z dobové estetiky. Nejvíce se kostýmní výtvarnici povedly šaty kastelánky a Elinor, perfektně je střižen oblek pro černošského sluhu Boba apod.

Sobotnímu obsazení opět vévodila dvojice Václav Čížek a Denisa Bílá, kteří ztvárnili pár neodolatelným způsobem a vytěžili z náročného tanečního partu maximum. S postavou si rozuměla také Jana Hrochová, jejíž mezzosoprán i herecké vlohy vytvořily vítanou analogii k stylové kreaaci Jany Horákové Levitové během čtvrté premiéry.

Kdo mě vysloveně nadchnul, je sopranistka Soňa Godarská, jejíž lahodně znělý, barevně krásně disponovaný a především srozumitelný zpěv byl provázen příjemně neafektovaným hereckým projevem. Godarská je nepochybně velký talent a na jevišti působí velmi přirozeně. Podobně lze vnímat pojetí Alžběty Vomáčkové, která postavu pubertálního Cedrika výstižně ztělesnila neotesaným a "klackovitým" způsobem a podala také šikovný pěvecký výkon.

David Nykl jako herecký partner Jany Hrochové působil mírně nejistě, ale našel si ve své roli vlastní řešení, které je sympatické. Až se s postavou Hollywooda sžije, bude určitě působit víc "amerikánsky". Výrazné výkony i v sobotní inscenaci představili Josef Moravec a Dominika Škrabalová.

V sobotu se také ukázalo, jakou vzrůstající jistotu má hra operního orchestru **Národního divadla moravskoslezského** pod přesným a výstižným vedením dirigenta Davida Švece. Přesvědčivěji vyzněla hned úvodní přehra a také v následujících hudebních

obrazech se orchestru podařilo najít optimální výraz a jistotu. Za všechny výborné výkony bych vypíchnul saxofony, violoncello a zejména kontrafagot, jehož hráč má v Kříčkově opeře plné ruce práce, neboť tento nástroj symbolizuje samotné strašidlo Bílého pána a celou jeho story.

Kříčka měl v této opeře neobyčejně šťastnou invenci. Zejména od 4. obrazu až do konce je jeho hudba přímo úchvatná a ilustruje obrovské melodické nadání, ale i novátorskou koncepci. Jsem si jistý, že tato Kříčkova opera obstojí v kontextu světových operních titulů dobové produkce. Díky komplexně vyladěnému a vycizelovanému nastudování se ostravskému divadlu podařilo připravit Bílého pána jako ryzí a nefalšovaný operní hit, který mohou bez pochyb navštívit všechny generace diváků. Nudit se zaručeně nebudou.

URL | <https://www.ostravan.cz/71763/je-lepe-mit-lidi-rad-zpiva-se-v-bilem-panovi-druha-premiera-potvrdila-ze-jde-o-novy-hit-operni-sezony/>

[« zpět na začátek](#)